

JORDAN OG VERDENSMÅLENE

I 2015 blev verdens ledere enige om 17 verdensmål. Verdensmålene gælder for alle lande og er en fælles plan for, hvordan verden skal udvikle sig i en mere bæredygtig retning.

Officielt hedder målene "Sustainable Development Goals" oversat til "verdensmål for bæredygtig udvikling". De betoner nødvendigheden af en bæredygtig udvikling. Bæredygtighed skal i denne sammenhæng forstås bredt og handler om mere end klima og naturressourcer. Det dækker også over social og økonomisk bæredygtighed, medborgerskab, bekæmpelse af fattigdom og udvikling i retning af en mere lige verden.

De 17 mål fokuserer på kampen mod fattigdom og global ulighed. De handler om, hvordan vi sørger for, at alle børn kommer i skole og har adgang til sundhed. Målene fokuserer også på at passe bedre på miljøet, så mennesker, dyr og planter kan overleve.

I temaforløbet skal eleverne arbejde med verdensmålene. Gennem forløbet får eleverne indblik i de enkelte verdensmål. Desuden skal eleverne reflektere over målene ved at sætte dem i relation til problemstillinger i Jordan.

Følgende er bud på aktiviteter, der tilsammen kan udgøre et temaforløb for de ældste. I kan også plukke i aktiviteterne og sammensætte, så det passer til jer.

INTRODUKTION – VORES 17 VERDENSMÅL

På heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/ finder I en grundig introduktion til verdensmålene. Her findes film, PowerPoints, uddybende lærervejledning til arbejdet med verdensmålene samt introducerende beskrivelser til dig som lærer.

Start arbejdet med verdensmålene med at lade eleverne reflektere: Hvad er de største problemer i henholdsvis jeres lokalmiljø, i Danmark og på verdensplan?

Introducer eleverne til verdensmålene ved at bruge vores PowerPoint. Lad herefter eleverne læse om de enkelte mål og lad dem argumentere for følgende tre udsagn:

- Verdensmålene er vigtige for mig, fordi...
- Verdensmålene er vigtige for verdens fattigste fordi ...
- Verdensmålene er vigtige for klodens fremtid, fordi ...

Snak også om, hvordan verdensmålene er forbundne?

Efterfølgende kan I reflektere over, hvordan verdensmålene kan være med til at udvikle verden i en mere positiv retning for alle verdens lande. I kan blandt andet diskutere:

- Hvad kan rige lande som Danmark gøre for, at verden udvikler sig i en mere retfærdig retning?
- Hvad kan udviklingslande gøre?
- Hvad kan eleverne selv gøre?

Verdensmålene og Jordan

Præsenter eleverne for Jordan. Brug eventuelt PowerPoint-præsentationen og det medfølgende manuskript: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/jordan/praesentation-af-jordan/>

Eleverne skal nu sætte deres viden om verdensmålene i relation til deres viden om Jordan. Lad eleverne arbejde i grupper af 2-3 personer, som skal læse om Jordan på hjemmesiden. Giv eleverne god tid til at læse temaerne: Natur og Klima, Skole og Hverdag, På flugt og Værd at vide. Bed grupperne have fokus på at finde problemstillinger i Jordan, der kan kobles til 5-8 forskellige verdensmål. Sørg for at alle 17 verdensmål er afdækket.

Saml op fælles i klassen og snak om hvert verdensmål, og hvordan verdensmålenes problematikker/udfordringer kan ses i Jordan. Eksempelvis manglen på vand (verdensmål 6), det stigende antal flygtninge (verdensmål 16), udfordringer i forhold til ligestilling mellem kønnene (verdensmål 5) eller ulighedspåvirkninger i landet (verdensmål 10).

VERDENSMÅLSSPIL

Eleverne skal i grupper lave spørgsmål til klassens eget verdensmålsspil. Følgende findes to forslag til spil. Kahoot-quizen tager ikke så lang tid at lave. Bezzewizzer er mere krævende, men giver eleverne mulighed for at arbejde i dybden med de enkelte verdensmål. Brug en af følgende forslag - eller find selv på jeres helt eget spil.

Verdensmåls-bezzewizzer

Print spilleplade, kategorier (de 17 verdensmål) og spørgsmålskort. Brug spillebrikker fra andre spil, eller brug hvad I kan finde (viskelæder, magneter osv.) Eleverne skal lave 5 spørgsmål for hvert verdensmål. Spørgsmålene kan handle om det specifikke verdensmål eller om verdensmålet i relation til Jordan.

Spilleregler til verdensmåls-bezzewizzer

Bezzewizzer handler om at komme hurtigst rundt på spillepladen. Man kan være op til 4 spillere eller hold. Hvert hold får en spillebrik, og et "hus" (kort med plads til 4 kategorier). Stil spillebrikkerne på startfeltet på spillepladen (det felt med hakker i).

Hver spiller/hold skal nu trække fire kategorier (verdensmål). Kategorier kan ligge i en pose eller kuvert. Det er vigtigt, at man ikke kan se kategorierne, når man trækker op. Hver kategori udløser 1-4 point. Holdene skal nu placere kategorierne i "huset". Den kategori, holdet mener de bedst kan svare på spørgsmål om, placeres på den plads med fire brikker, næstbedst ved tre brikker osv.

Det hold, der starter, få nu sit første spørgsmål til ét point. Spørgsmålet afhænger altså af, hvilken kategori der ligger på deres første felt i "huset". Er kategorien verdensmål 2 læses et spørgsmålskort til verdensmål nr. 2 op. Ved rigtigt svar rykker holdet et felt frem på spillepladen. Turen går videre til næste hold, som også får spørgsmålet til 1 point. Når alle har fået spørgsmålet til ét point, fortsætter I med nummer to osv.

Når alle hold har været igennem alle fire kategorier, lægges alle kategorier tilbage i kuverten eller posen. Hver hold trækker nu fire nye kategorier.

Spillet er slut, når et hold når i mål. Det er ikke nødvendigt at lande præcist på målfeltet. I skal have spillet en hel runde, så alle hold har svaret på lige mange spørgsmål, før spillet er afgjort.

Verdensmålsspil - kahoot

Med kahoot kan klassen let lave deres egne quizzes online. Spillet kræver, at alle har en smartphone, tablet eller computer. Alternativt kan klassen deles i hold, hvor hvert hold har et device til quizen.

På <https://create.kahoot.it/login> kan eleverne lave deres egne quizzes. Eleverne bestemmer selv, hvor mange spørgsmål deres quiz skal indeholde.

I grupper af 4-5 skal eleverne finde på spørgsmål. Spørgsmålene kan både handle om verdensmålene generelt eller om verdensmålene i relation til Jordan. Lad eleverne lave 2-3 spørgsmål per verdensmål. Spørgsmålene i Kahoot er multiple choice og har altid fire svarmuligheder.

Klassen kan spille mod hinanden eller udfordre parallelklassen i en dyst. Verdensmålsquizen kan også bruges til et forældrearrangement, hvor eleverne tester deres forældres viden om FN's 17 verdensmål.

Eksempel på spørgsmål i kahoot:

Hvilket verdensmål handler om kvalitetsuddannelse?

- Verdensmål 8
- Verdensmål 11
- Verdensmål 4
- Verdensmål 2

KLASSENS PLAN FOR VERDEN - HVILKE MÅL ER VIGTIGST?

Diskuter følgende spørgsmål med eleverne:

- Hvorfor er verdensmålene vigtige?
- Hvorfor er det vigtigt, at verdensmålene gælder for hele verden?
- Hvem har ansvaret for at opnå verdensmålene?
- Hvad kan et land som Danmark gøre for at opnå verdensmålene?
- Hvad kan et land som Jordan gøre for at opnå verdensmålene?
- Hvad kan eleverne selv gøre?

De 17 verdensmål er tæt forbundet, men de repræsenterer samtidig hver deres problemstilling og mål for, hvordan disse løses globalt. Lad eleverne individuelt reflektere over, hvilke fem mål, de synes, er de vigtigste. Eleverne skal kunne begrunde deres valg.

Inddel klassen i mindre grupper, hvor eleverne argumenterer for, hvorfor de har valgt netop deres fem mål ud. Lad efterfølgende grupperne i fællesskab beslutte sig for de fem vigtigste mål.

Afslut med en klassediskussion, hvor I taler om, hvilke mål eleverne synes er vigtigst. I kan tage udgangspunkt i, hvad eleverne synes, man skal satse på først, hvordan målene hænger sammen og/eller om eleverne synes, nogle af målene er overflødige.

Lav afslutningsvis klassens prioriterede rækkefølge af de 17 verdensmål.

PRODUKTIONER OM VERDENSMÅLENE

Lad eleverne arbejde i dybden med verdensmålene og de underliggende temaer. Lad dem prøve selv at formidle de problemstillinger, som verdensmålene tager afsæt i, og/eller lad dem sætte deres egne ord på, hvad verdensmålene betyder for dem selv og for verden. De kan formidle essensen i verdensmålene eller gå i dybden med et enkelt mål.

På hjemmesiden findes en billedbank med billeder, som eleverne frit kan bruge:

<http://heleverdeniskole.dk/bibliotek/billedbank/>

En bog om Jordan

Lad eleverne lave en bog, der fortæller om verdensmålene og verdensmålene i relation til Jordan. Brug programmet BookCreator på SkoleTube. Herfra kan I hente billeder direkte fra Oxfam IBIS' ressourcekanaler. Der findes en række videovejledninger, der hjælper jer i gang:

<https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/jordan/film-og-foto-til-fri-brug/>

Klassens tegneserie

Giv hver elev et stykke kvadratisk papir, og lad dem tegne et enkelt element til en fælles tegneserie, hvor de viser, hvordan de som individ kan være med til at opfylde verdensmålene.

Sæt elevernes tegneseriedele sammen, og vis resten af skolen, hvordan jeres klasse vil sikre opfyldelsen af verdensmålene. I kan også fokusere på, hvad Danmark skal gøre for at opfylde målene, eller lad eleverne tegne et element til en tegneserie, der har fokus på, hvorfor verdensmålene er vigtige.

Lav film om verdensmålene

Lad eleverne bruge deres mobiltelefoner til at lave en film om verdensmålene. På hjemmesiden findes hjælpevideoer til at lave film med mobilen: <http://heleverdeniskole.dk/bibliotek/lav-film-om-verdensmalene/>

Eleverne kan med egne ord fortælle, hvorfor verdensmålene er vigtige – hvilket de synes, er det vigtigste mål. Hvad betyder verdensmålene for dem, Danmark eller børn i udviklingslande? De kan også lave en mere faktuel formidling af budskaberne i verdensmålene. Billederne fra billedbanken kan klippes ind i jeres film.

I kan også bruge WeVideo på SkoleTube, som er et medieværktøj, hvor I kan arbejde med lyd, billeder og filmklip, som klippes sammen til korte film og billedfortællinger. Herfra kan I trække billeder fra ressourcekanalerne med filmklip og billeder af børnene fra LæseRaketten i Jordan såvel som fra billedbanken om verdensmålene. Find videovejledninger til brugen af WeVideo: <https://heleverdeniskole.dk/bibliotek/jordan/film-og-foto-til-fri-brug/>

Lav avis om verdensmålene

Ved at lave en avis, som I deler med andre på skolen, elevernes familie og venner og/eller andre i jeres lokalsamfund, er I med til at sprede budskabet om verdensmålene.

Del klassen op i mindre grupper, der hver især bidrager med et produkt til klassens avis. Hvis I har tid til at lave en helt rigtig avis og gerne vil have den til at se professionel ud, så prøv kræfter med avisværkstedet Newsdesk, der er et redskab til at lære om produktionsplanlægning og journalistiske genrer. Via værktøjet stifter eleverne bekendtskab med de metoder og redskaber, som dagblade normalt produceres ved hjælp af. Værktøjet indeholder også videoer, hjælpetekster og en lærervejledning. Der logges på Newsdesk med UNI-Login (det kræver ikke tilmelding). Avisen kan laves på tablet eller computer. Eleverne kan desuden bruge deres mobiltelefon til at skrive noter direkte i Newsdesk.

Voxpop

Voxpop er et mini-interview, der gengives i kort form. Med en voxpop giver man folk taletid ved at spørge tilfældige personer om deres mening eller viden om et bestemt emne.

Lad eleverne lave en voxpop, der viser forskellige menneskers bud på, hvilke problemer de anser for de største i verden. Eleverne kan interviewe andre på skolen, deres forældre eller tilfældige mennesker på gaden. Voxpop'erne kan enten formidles i skriftlig form eller laves som korte videoklip, eleverne til slut klipper sammen til et samlet indslag

Skriv et essay

I et essay har man lov til at undre sig og præsentere refleksioner over et tema. Præsenter dine elever for dette citat af tidligere generalsekretær i FN, Ban Ki-Moon: "Vi er den første generation der kan ende fattigdom, og den sidste, der kan forhindre de værste konsekvenser af klimaforandringerne."

Lad eleverne skrive et essay inspireret af dette citat. Overskriften for et essay kunne være: "På vej mod år 2030 - hvor svært kan det være?" eller "Verdensmål - hvorfor?" Lad eleverne finde inspiration på hjemmesiden og lad dem skrive om dét, der undrer dem. De kan også skrive om, hvad verdensmålene betyder for dem, og hvordan de kan være med til at opfylde dem.